

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Tyrimų metodologija ir metodai	Vadyba S 003	Ekonomikos ir verslo administravimo fakultetas Kauno fakultetas	Rinkodaros katedra Vadybos katedra Teorinės ekonomikos katedra
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius
paskaitos	1	konsultacijos	
individualus	7	seminarai	

Dalyko anotacija

Tikslas: šio dalyko tikslas yra dvejopas. Pirma, dalykas siekia pateikti įžangą į vadybos krypties mokslinio darbo planavimą ir rašymą doktorantūros studentams, pradedantiems savo mokslų karjerą. Antra, dalykas siekia supažindinti doktorantūros studentus su kiekybiniais ir kokybiniais tyrimų metodais ir jų naudojimą vadybos krypties empiriniuose tyrimuose.

Be to, dalykas yra orientuotas į praktiką – pirmoji dalyko dalis (mokslinių tyrimų vykdymas vadyboje) apima pagrindinę informaciją ir patarimus atliekant mokslinius tyrimus vadybos kryptyje bei suteikia galimybę išbandyti tyrimo žingsnius praktikoje.

Mokslinių tyrimų etapai, tokie kaip tyrimo projekto planavimas ir mokslinio darbo struktūrizavimas, pristatomi pateikiant bendrus patarimus ir praktinius pavyzdžius. Studentai atnaujins savo žinias apie tyrimo tikslo ir uždavinių kūrimą, esamos teorijos ir mokslinių tyrimų modeliavimo analizę, taip pat tobulins mokslinio rašymo įgūdžius analizuodami vadybos krypties mokslinius straipsnius.

Antroji dalyko dalis akcentuoja kokybinių tyrimų instrumentus verslo tyrimuose. Šioje dalyje studentai sužinos apie įvairius duomenų rinkimo metodus (įskaitant apklausą, stebėjimą ir eksperimentą) ir įvairių metodų apjungimo galimybes. Taip pat, šioje dalyje koncentruojamasi į duomenų rinkimo įrankių parinkimą ir validumą bei detalizuojamas imties dydžio pasirinkimo procesas. Šioje dalyje taip pat apžvelgiami pagrindiniai statistiniai duomenų analizės metodai.

Trečiosios dalyko dalies tikslas yra dvejopas – aptari tyrimo metodologijos pasirinkimą ir atskleisti pagrindinius kokybinio tyrimo metodus bei jų taikymą moksliniuose tyrimuose, įskaitant tinkamą kokybinio tyrimo metodologijos parinkimą, įvairių tyrimo metodų taikymą, kokybinių duomenų analizės technikas, kokybinių tyrimų rezultatų pristatymą ir kokybinio tyrimo rezultatų patikimumo vertinimą.

Dalyko temos:

a. Mokslinio tyrimo projektas vadyboje (Prof Vytautas Dikčius)

- i. 1 paskaita – Kaip pradėti tyrimą? (3 val.)
 1. Problemos iškėlimas, mokslinio tyrimo tikslas, uždaviniai.
 2. Mokslinės informacijos šaltiniai, sisteminė ir grandininė jų paieška. Pagrindiniai mokslinės literatūros analizės metodai: vadovėliniai pavyzdžiai, naratyvinė analizė, balsų skaičiavimas, sisteminė analizė, meta-analizė ir meta-etnografija.
- ii. 2 paskaita – Tyrimo modeliavimas (3 val.)
 1. Tyrimo modelio konstravimas, hipotezių formulavimas,

kintamųjų pasirinkimas. Kintamųjų tipai pagal priežastingumą, tyrimo pobūdį ir vertinimo skalę. Tyrimo metodų derinimas. Teorijų, duomenų, tyrėjų, dalyvių ir metodų trianguliacija.

- iii. 3 paskaita – Kiekybinių duomenų rinkimo metodai (3 val.)
 - 1. Apklausa ir jos vykdymo ypatumai. Veiksniai, darantys įtaką apklausos patikimumui.
 - 2. Stebėjimo naudojimas moksliniuose tyrimuose. Stebėjimų metodai: asmeninis, mechaninis ir praeities stebėjimai. Stebėjimų apribojimai.
 - 3. Eksperimentas ir jo metodai. Iki eksperimentiniai, tikri eksperimentiniai, kvazi-eksperimentiniai ir statistiniai metodai. Eksperimentų validumas.
- iv. 4 paskaita – Kiekybinių duomenų rinkimo metodai (3 val.)
 - 1. Kiekybinių duomenų rinkimo instrumento kūrimas. Klausimų tipai ir informacijos rinkimo galimybės. Nuomonės ir jų matavimas. Skalių validumas ir patikimumas.
 - 2. Imties pasirinkimo procedūros. Imties dydžio skaičiavimas. Reikiamas imties dydis priklausomai nuo naudojamų duomenų analizės metodų.
- v. 5 paskaita – Kiekybinių duomenų analizės metodai (3 val.)
 - 1. Skirtumų ir asociacijos tarp kintamųjų matavimo metodai.
 - 2. Daugiamačių statistinių metodų naudojimas vadybiniuose tyrimuose.

b. Kokybiniai empirinių tyrimų metodai (doc. dr. Virginijus Tamaševičius)

- i. 7 paskaita – Tyrimo metodai vadyboje (3 val.)
 - 1. Tyrimo atlikimas
 - 2. Tyrimo filosofijos ir paradigmos
 - 3. Kokybinių tyrimų metodologija
 - 4. Kokybinių tyrimų metodai
- ii. 8 paskaita – Kokybiniai empirinio tyrimo metodai (3 val.)
 - 1. Interviu
 - 2. Fokus grupės
 - 3. Stebėjimai
 - 4. Atvejo analizės
 - 5. Etnografinis tyrimas
 - 6. Pagrįstoji teorija
 - 7. Kiti metodai
 - 8. Imties dydis kokybiniuose tyrimuose
- iii. 9 paskaita – Kokybinių duomenų analizė, tyrimo aprašymas ir kokybė (3 val.)
 - 1. Kokybinių duomenų kodavimas: kategorijų kūrimas
 - 2. Duomenų susiejimas: tinklų ir matricų kūrimas
 - 3. Tyrimo išvados ir rašymas
 - 4. Kokybinių tyrimų patikimumo ir validumo vertinimas:
 - 1. Trianguliacija
 - 2. Procesas ir skaidrumas
 - 3. Vertinimo kriterijai

Atsiskaitymo tvarka:

Galutinį pažymį sudaro 3 dalyko dalių pažymiai, kiekvienas iš kurių turi atitinkamą svorį galutiniame pažymyje:

- **Kiekybiniai empirinio tyrimo metodai (30%).** Šios dalies pažymys susidaro iš egzamino rezultato. Egzamino testo pagrindą sudaro paskaitų medžiagos supratimas, atsižvelgiant į tai, kad dalykui nėra įmanoma organizuoti papildomų seminarų.
- **Kokybiniai empirinio tyrimo metodai (30%).** Šios dalies pažymį sudaro namų darbo vertinimo rezultatas. Namų darbo užduotis: studentas turi paruošti referatą kuriame diskutuojama apie galimybę taikyti kokybinius tyrimo metodus savo disertacijos tyrime.
- **Tyrimo siūlymas (40%).** Šios dalies pažymys yra studento parašyto tyrimo siūlymo vertinimo rezultatas. Tyrimo siūlymo vertinimas susideda iš tyrimo pristatymo aiškumo, idėjos ir tyrimo siūlymo struktūros vertinimo.

Pagrindinė literatūra

a. Mokslinio tyrimo projektas vadyboje

Malhorta N.K. (2017) Marketing research. 7th ed., Pearson Education Ltd.

Mack Ch. How to write a good scientific paper: title, abstract, and keywords. Journal of Micro/ Nanolithography, MEMS, and MOEMS, 2012, Vol. 11(2)

Koricheva J., Gurevitch J., & Mengersen K. (Eds.), Handbook of meta-analysis in ecology and evolution, Princeton University Press, New Jersey (2013), pp. 3-13, Chapter 1 "Place of Meta-analysis among Other Methods of Research Synthesis".

Levy, Y. and Ellis, T.J. (2006). A Systems Approach to Conduct an Effective Literature Review in Support of Information Systems Research. Informing Science, 9, 181-212.

Weimiao Fan, Zheng Yan. Factors affecting response rates of the web survey: A systematic review. Computers in Human Behavior 26, 2010, 132–139

Dülmer, H. 2015. "The Factorial Survey: Design Selection and Its Impact on Reliability and Internal Validity." Sociological Methods & Research 45 (2): 304–347.

Creswell J. W., Clark V. P. Designing and Conducting Mixed Methods Research. SAGE Publications, Inc., 2011

Hussein, A. (2009). The use of triangulation in social sciences research: Can qualitative and quantitative methods be combined? Journal of Comparative Social Work, 1, 1-12.

Ostlund U., Kidd L., Wengstrom Y. & Rowa-Dewar N. (2011). Combining qualitative and quantitative research within mixed method research designs: a methodological review. International Journal of Nursing Studies Vol. 48 Iss. 3. 369-383

Robb K.A., Gating L. and Wardle J. (2017) What impact do questionnaire length and monetary incentives have on mailed health psychology survey response? British Journal of Health Psychology 22, 671–685

Diamantopoulos A., Sarstedt M., Fuch C., Wilczynski P., Kaiser S. Guidelines for choosing between multi-item and single-item scales for construct measurement: a predictive validity perspective. Journal of the Academy Marketing Science. 2012, 40, pp.434–449

Papildoma a) dalies literatūra:

1. Saunders, M., Lewis, P. & Thornhill, A. (2015). Research Methods for Business Students. 7th ed. FT Prentice Hall. Harlow. ISBN 0 273 63977 3.
2. Jesson J.K, Matheson L., Lacey F.M. (2013) Doing your literature review: traditional and systematic techniques, SAGE: Los Angeles
3. Paltridge B., Starfield S. (2007). Thesis and dissertation writing in a second language. London: Routledge.
4. Cronin, P., Ryan, F., & Coughlan, M. (2008). Undertaking a literature review: a step-by-step approach. British Journal of Nursing, 17(1): 38-43.

5. Pautasso M (2013) Ten Simple Rules for Writing a Literature Review. PLoS Comput Biol 9(7): e1003149. doi:10.1371/journal.pcbi.1003149
6. Montori VM, Swiontkowski MF, Cook DJ. (2003) Methodologic issues in systematic reviews and meta-analyses. *Clinical Orthopaedics & Related Research*, (413): 43–54.
7. Dawes, J. (2008). Do data characteristics change according to the number of scale points used? An experiment using 5-point, 7-point and 10-point scales. *International journal of market research*, 50(1), 61-104
8. Norman, G. (2010). Likert scales, levels of measurement and the “laws” of statistics. *Advances in health sciences education*, 15(5), 625-632.
9. Siddiqui, K. (2013). Heuristics for sample size determination in multivariate statistical techniques. *World Applied Sciences Journal*, 27 (2), 285-287.
10. Field A. *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. Sage Publications, 4th ed., 2014. 1079 p.
11. Hair J. F., Black B., Babin B., Anderson R. E., Tatham R. L. *Multivariate Data Analysis*. Pearson Education, 2018, 832

Statistinės analizės literatūra:

1. Healey, Joseph. *Statistics: A Tool for Social Research*. (any edition).
2. Babbie, Earl. *The Practice of Social Research*. (Economics Faculty library).
3. Keller, Gerald. *Statistics for Management and Economics*. (Economics Faculty Library)
4. McClane, James. *A First Course in Business Statistics*. (Economics Faculty Library)
5. Swift, Louise. *Mathematics and Statistics for Business, Management and Finance*. (Economics Faculty Library)

b. Kokybiniai empirinio tyrimo metodai

Tyrimų metodologijos paskaitoms :

1. Arbnor I., & Bjerke B. (2009). *Methodology for Creating Business Knowledge*, 3rd edition. London: Sage Publications, Inc. (Chapters 1: The Language of Methodology, p. 3-21; Chapter 2: The act of Creating Knowledge, p. 22-46; Chapter 3: To become a Knowledge Creator, p. 47-78; Chapter 4: The Analytical View, p. 81-101; Chapter 5: The Systems View, p. 102-130; Chapter 6: The Actors View, p. 131-170)
2. Arbnor I., & Bjerke B. (1997). *Methodology for Creating Business Knowledge*, 2nd edition. London: Sage Publications, Inc. (Chapters 2: Social Science Paradigms)
3. Lincoln, Yvonna S., Lynham, Susan A., Guba, Egon G. (2011). Paradigmatic controversies, contradictions, and emerging confluences, revisited. In: *The Sage handbook of qualitative research*. Denzin, Norman K., Lincoln, Yvonna S. (eds). Thousand Oaks Calif.: Sage, 766 p. ISBN: 9781412974172.
4. Kapoulas, A., & Mitic, M. (2012). Understanding challenges of qualitative research: rhetorical issues and reality traps. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 15(4), 354–368. <https://doi.org/10.1108/13522751211257051>

Kokybinių tyrimų metodų paskaitoms:

1. Hopf, C. (2004). Qualitative Interviews: An Overview. In U. Flick, E. von Kardorff, & I. Steinke (Eds.), *A companion to qualitative research* (pp. 203–208). London, Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.
2. Hermanns, H. (2004). Interviewing as an Activity. In U. Flick, E. von Kardorff, & I. Steinke (Eds.), *A companion to qualitative research* (pp. 209–213). London, Thousand Oaks, Calif.: Sage Publications.
3. Milena, Z. R., Dainora, G., & Alin, S. (2008). Qualitative research methods: A comparison between focus-group and in-depth interview. *Annals of Faculty of*

Economics, 4(1), 1279–1284.

4. Flyvbjerg, Bent (2011). Case study. In: *The Sage handbook of qualitative research*. Denzin, Norman K., Lincoln, Yvonna S. (eds). Thousand Oaks Calif.: Sage, 766 p. ISBN: 9781412974172
5. Angrosino, Michael & Rosenberg, Judith (2011). Observations on observation: continuities and challenges. In: *The Sage handbook of qualitative research*. Denzin, Norman K., Lincoln, Yvonna S. (eds). Thousand Oaks Calif.: Sage, 766 p. ISBN: 9781412974172
6. Charmaz, Kathy (2011). Grounded theory methods in social justice research. In: *The Sage handbook of qualitative research*. Denzin, Norman K., Lincoln, Yvonna S. (eds). Thousand Oaks Calif.: Sage, 766 p. ISBN: 9781412974172
7. Hamera, Judith (2011). Performance ethnography. In: *The Sage handbook of qualitative research*. Denzin, Norman K., Lincoln, Yvonna S. (eds). Thousand Oaks Calif.: Sage, 766 p. ISBN: 9781412974172
8. Boddy, C. R. (2016). Sample size for qualitative research. *Qualitative Market Research: An International Journal*, 19(4), 426–432. <https://doi.org/10.1108/QMR-06-2016-0053>

Kokybinių duomenų analizės, rašymo ir tyrimo kokybės paskaitoms:

1. Miles, Matthew B. Huberman, A. Michael ; Saldaña, Johnny (2014). Qualitative data analysis: a methods sourcebook. Los Angeles [Calif.] [etc.]: SAGE, 381 p. ISBN: 9781452257877. (Chapter 1 – Introduction; Chapter 2 - Research Design and Management; Chapter 4 - Fundamentals of Qualitative Data Analysis; Chapter 5 - Designing Matrix and Network)
2. Peräkylä, Anssi & Ruusuvuori, Johanna (2011). Analyzing talk and text. In: *The Sage handbook of qualitative research*. Denzin, Norman K., Lincoln, Yvonna S. (eds). Thousand Oaks Calif.: Sage, 766 p. ISBN: 9781412974172
3. Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects, 22, 63–75.
4. Flick, Uwe (2007). Managing Quality in Qualitative Research: The Sage Qualitative Research Kit. London: Sage Publications, Inc. (Chapter 4 – Concepts of triangulation; Chapter 5 – Methodological triangulation in qualitative research; Chapter 4 – Managing quality in qualitative research: a focus on process and transparency)
5. Crescentini, A., & Mainardi, G. (2009). Qualitative research articles: guidelines, suggestions and needs. *Journal of Workplace Learning*, 21(5), 431–439. <https://doi.org/10.1108/13665620910966820>

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Vytautas Dikčius	Prof. dr.	Jakavonytė-Akstinienė, Agnė; Dikčius, Vytautas; Macijauskienė, Jūratė. Prognosis of treatment outcomes by cognitive and physical scales // Open medicine. Warsaw : De Gruyter. eISSN 2391-5463. 2018, vol. 13, iss. 1, p. 74-82. (Research article). DOI: 10.1515/med-2018-0011.
		Dikčius, Vytautas; Pikturienė, Indrė; Šeimienė, Eleonora; Pakalniškienė, Vilmantė; Kavaliauskė, Monika; Reardon, James. Who convinces whom? Parent and child perceptions of children's engagement in parental purchase decisions // Journal of promotion management. Philadelphia : Taylor & Francis. ISSN 1049-6491. eISSN 1540-7594. 2018, p. [1-18]. DOI: 10.1080/10496491.2018.1443306.
		Pikturienė, Indrė; Dikčius, Vytautas. Factors of adolescents' purchase decision independence for family and personal usage durables // 9th EMAC regional conference : marketing challenges, innovations and trends in emerging markets : conference book. Prague : Oeconomica Publishing House, 2018. ISBN 9788024522791. p. 45.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Virginijus Tamaševičius	Doc. dr.	Diskienė, Danuta; Tamaševičius, Virginijus; Kalvaitytė, Agnė. Managerial roles in SMEs and their effect on perceived managerial effectiveness in Lithuania // Organizations and markets in emerging economies. Vilnius : Vilniaus universiteto leidykla. ISSN 2029-4581. eISSN 2345-0037. 2018, Vol. 9, no 1, p. 41-61. DOI: 10.15388/omee.2018.10.00003.
		Tamaševičius, Virginijus. Tyrimų metodai: mokomoji knyga. Vilniaus : Vilniaus universiteto leidykla, 2015. 134 p. ISBN 9786094594946.
		Tamaševičius, Virginijus. Žinių valdymo metodologija: dialektinis požiūris į žinių plėtojimo procesą = The methodology of knowledge management: dialectical approach to the knowledge management process // Informacijos mokslai. Vilnius : Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultetas. ISSN 1392-0561. 2015, T. 71, p. 97-114. Prieiga per internetą: < http://www.zurnalai.vu.lt/informacijos-mokslai/article/view/8335/6207 >.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
		Stavytsky, Andriy; Kharlamova, Ganna; Giedraitis, Vincentas Rolandas; Šumskis, Vaidotas. Estimating the interrelation between energy security and macroeconomic factors in European countries // Journal of international studies. Szczecin : Centre of Sociological Research. ISSN 2071-8330. eISSN 2306-3483. 2018, vol. 11, iss. 3, p. 217-238. Prieiga per internetą: < http://www.jois.eu/?458,en_estimating-the-interrelation-between-energy-security-and-

<p>Vincentas Giedraitis</p>	<p>Prof. dr.</p>	<p>macroeconomic-factors-in-european-countries>. Al Khuja, Hateem; Adomaitienė, Roma; Giedraitis, Vincentas Rolandas. The influence of neuro-linguistic programming (NLP) awareness and practices on the individual work performance of Lithuanian students // European journal of business and social sciences. Zurich : European society of business and social sciences. ISSN 2235-767X. 2016, Vol. 5, no 9, p. 49-66. Prieiga per internetą: <http://www.ejbss.com/Data/Sites/1/volumeno09december2016/ejbss-1827-16-theinfluenceofneuro-linguisticprogramming.pdf>. Jorgenson, Andrew; Longhofer, Wesley; Grant, Don; Sie, Amanda; Giedraitis, Vincentas Rolandas. The effects of economic and political integration on power plants' carbon emissions in the post-soviet transition nations // Environmental research letters. Bristol : IOP Publishing Ltd. ISSN 1748-9326. 2017, Vol. 12, no 4, art. no 044009 [p. 1-10]. DOI: 10.1088/1748-9326/aa650b.</p>
------------------------------------	------------------	--

Svarstyta ir patvirtinta Vilniaus universiteto Vadybos krypties doktorantūros komitete 2019 metų spalio 4 d., protokolo Nr. 210000-KI-49